

563

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 29 marca 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych²⁾

Na podstawie art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44, z późn. zm.³⁾)

oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 63, poz. 634, z późn. zm.⁴⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia częściowo wdrażają postanowienia dyrektyw:

- dyrektywy 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L109 z 06.05.2000, z późn. zm.),
- dyrektywy 90/496/ EWG z dnia 24 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 276 z 06.10.1990),
- dyrektywy 94/54/WE z dnia 18 listopada 1994 r. dotyczącej obowiązkowego umieszczenia na etykietach niektórych środków spożywczych danych szczegółowych innych niż wymienione w dyrektywie Rady 79/112/EWG (Dz. Urz. WE L 300 z 23.11.1994),
- dyrektywy 2000/36/WE z dnia 23 czerwca 2000 r. odnoszącej się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 012 z 18.01.2000),
- dyrektywy 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącej się do miodu (Dz. Urz. WE L 010 z 12.01.2002),
- dyrektywy 2001/111/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnoszącej się do niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 010 z 12.01.2002),
- dyrektywy 89/107/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. o ujednoliceniu przepisów prawa państw członkowskich w zakresie substancji dodatkowych do żywności, dopuszczonych do stosowania w środkach spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 040 z 11.02.1989),
- dyrektywy 91/71/EWG z dnia 16 stycznia 1991 r. uzupełniającej dyrektywę 88/388/EWG w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich w zakresie aromatów stosowanych do środków spożywczych i surowców do ich produkcji (Dz. Urz. WE L 042 z 15.02.1991),
- dyrektywy 94/35/WE z dnia 30 czerwca 1994 r. o substancjach słodzących przeznaczonych do stosowania w środkach spożywczych (Dz. Urz. WE L 237 z 10.09.1994),
- dyrektywy 2002/67/EC z dnia 18 lipca 2002 r. dotyczącej znakowania środków spożywczych zawierających chininę i środków spożywczych zawierających kofeinę (Dz. Urz. WE L191 z 19.07.2002).

Dane dotyczące ogłoszenia wyżej wymienionych dyrektyw, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, dotyczą ogłoszenia tych dyrektyw w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 208, poz. 2020 i Nr 223, poz. 2220 i 2221 oraz z 2004 r. Nr 42, poz. 386.

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1856) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dane identyfikujące:

- a) producenta środka spożywczego,
- b) miejsce pochodzenia, w przypadku gdy brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;”,

b) w ust. 3:

— po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dotyczące składników występujących w środku spożywczym;”,

— pkt 4 otrzymuje brzmienie :

„4) dane identyfikujące:

- a) producenta środka spożywczego,
- b) miejsce pochodzenia, w przypadku gdy brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;”,

c) w ust. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) piwa, wyrobów winiarskich, napojów spirytusowych, z tym że w przypadku gdy te środki spożywcze zawierają dozwolone substancje dodatkowe, w ich oznakowaniu podaje się wykaz tych substancji, z wyłączeniem dwutlenku siarki w wyrobach winiarskich.”;

2) w § 3 w ust. 1 :

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) „pakowany w atmosferze ochronnej”, jeżeli przy pakowaniu środka spożywczego użyto gazu obojętnego powodującego przedłużenie okresu trwałości tego środka;”,

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1408, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1362, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 122, poz. 1144, Nr 130, poz. 1187, Nr 199, poz. 1938 i Nr 208, poz. 2020 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 288.

- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie :
- „4) „zawiera źródło fenyloalaniny”, jeżeli środek spożywczy zawiera aspartam lub sól aspartamu i acesulfamu;”;
- 3) w § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Informację, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 1a, podaje się w formie wykazu występujących w środku spożywczym składników, w tym preparatów białek roślinnych i zwierzęcych, które są zwyczajowo dodawane w procesie produkcji, zwanego dalej „wykazem składników”, z podaniem nazwy składnika, według masy tych składników, ustalonej w chwili ich użycia do wytworzenia środka spożywczego, w porządku malejącym, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4.”;
- 4) w § 6:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zamieszczając w wykazie składników dozwolone substancje dodatkowe podaje się ich nazwę lub numer oraz funkcję technologiczną, określone przepisami w sprawie dozwolonych substancji dodatkowych, substancji pomagających w przetwarzaniu i warunków ich stosowania, a w przypadku aromatów podaje się określenie „aromat(y)” albo nazwę lub opis, o których mowa w tych przepisach.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. W przypadku środka spożywczego zawierającego skrobię modyfikowaną, w wykazie składników w odniesieniu do tych skrobi może być podana wyłącznie nazwa „skrobia(e) modyfikowana(e)”.
- 1b. W przypadku serów topionych oraz środków spożywczych wytworzonych na bazie serów topionych zawierających sole emulgujące, w wykazie składników w odniesieniu do tych soli może być podana wyłącznie nazwa „sól(sole) emulgująca(e)”.”;
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W przypadku dozwolonych substancji dodatkowych, w tym aromatów, które są genetycznie zmodyfikowane lub zostały wyprodukowane z substancji genetycznie zmodyfikowanych, informacja, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, jest podawana w wykazie składników w nawiasach, bezpośrednio po nazwie dozwolonej substancji dodatkowej.”;
- d) uchyla się ust. 4 i 5;
- 5) w § 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W oznakowaniu środka spożywczego przeznaczonego bezpośrednio dla konsumenta podaje się ilościową zawartość składnika lub kategorii składników tego środka spożywczego, jeżeli:
- 1) nazwa składnika lub kategorii składników występuje w nazwie środka spożywczego lub nazwa tego środka spożywczego jest zazwyczaj kojarzona przez konsumenta z zawartością składnika lub kategorii składników w tym środku spożywczym;
  - 2) nazwa składnika lub kategorii składników jest podkreślona w oznakowaniu środka spożywczego w formie pisemnej, przy użyciu obrazków i grafiki;
  - 3) składnik lub kategoria składników jest istotny dla scharakteryzowania środka spożywczego i odróżnienia go od innych środków spożywczych, z którymi może być mylony ze względu na podobieństwo nazwy lub wyglądu.”;
- 6) w § 10:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Informację o ilościowej zawartości składnika lub kategorii składników określa się w procentach, podając ilość składnika lub kategorii składników, w momencie ich użycia w procesie produkcyjnym.”;
- b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
- „4a. Informację o ilościowej zawartości składnika lub kategorii składników w środku spożywczym, który traci wilgotność w wyniku procesu produkcyjnego, podaje się w odniesieniu do procentowej zawartości składnika lub kategorii składników w gotowym środku spożywczym.”;
- 7) w § 13:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. W przypadku lodów, majonezu oraz przypraw w płynie zawartość netto, o której mowa w ust. 1, może być wyrażana w jednostkach masy albo jednostkach objętości.”;
- b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:
- „3) w przypadku środków spożywczych charakteryzujących się znacznym ubytkiem masy lub objętości, które są sprzedawane na sztuki lub na wagę w obecności konsumenta.”;
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Jeżeli opakowanie środka spożywczego zawiera dwie lub więcej pojedynczych porcji, w opakowaniach zawierających taką samą ilość tego samego środka spożywczego, w oznakowaniu tego środka podaje się masę netto pojedynczej opakowanej porcji oraz całkowitą liczbę tych porcji — w przypadku gdy liczba porcji nie jest wyraźnie widoczna i łatwa do policzenia z zewnątrz oraz gdy nie jest widoczne z zewnątrz oznakowanie masy netto pojedynczej opakowanej porcji.”;

- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W oznakowaniu środka spożywczego w stanie stałym, znajdującego się w płynie lub mieszance płynów, także w postaci zamrożonej lub głęboko mrożonej, takich jak: woda, wodne roztwory soli, solanka, wodne roztwory kwasów spożywczych, ocet, wodne roztwory cukrów, wodne roztwory innych substancji słodzących, a w przypadku owoców lub warzyw — soki owocowe lub warzywne, należy podać także masę netto środka spożywczego po odsączeniu, jeżeli płyn ten stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego i nie jest czynnikiem wpływającym na wybór konsumentów.”;
- 8) § 14 otrzymuje brzmienie:
- „§ 14. Informacje, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 6, a także moc alkoholu podaje się w oznakowaniu środka spożywczego w tym samym polu widzenia.”;
- 9) w § 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Informacja dotycząca wartości odżywczej środka spożywczego, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia, określa:
- 1) wartość energetyczną oraz kolejno:
    - a) zawartość białka (obliczoną jako wynik mnożenia zawartości azotu ogólnego, oznaczonego metodą Kjedahla przez współczynnik przeliczeniowy 6,25),
    - b) zawartość węglowodanów przyswajalnych (metabolizowanych),
    - c) zawartość tłuszczu całkowitego (włączając fosfolipidy) albo
  - 2) wartość energetyczną oraz kolejno:
    - a) zawartość białka (obliczoną jako wynik mnożenia zawartości azotu ogólnego, oznaczonego metodą Kjedahla przez współczynnik przeliczeniowy 6,25),
    - b) zawartość węglowodanów przyswajalnych (metabolizowanych),
    - c) zawartość wszystkich cukrów prostych i dwucukrów zawartych w środku spożywczym, z wyjątkiem alkoholi wielodorotlenowych,
    - d) zawartość tłuszczu całkowitego (włączając fosfolipidy),
    - e) kwasów tłuszczowych nasyconych (kwasów bez podwójnych wiązań),
    - f) błonnika pokarmowego,
    - g) sodu.”;
- 10) w § 18:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań, oprócz nazwy środka spożywczego, na wywieszce dotyczącej danego środka, podaje się:
- 1) w przypadku środków spożywczych, w których przeważającym składnikiem jest mięso zwierząt rzeźnych:
    - a) składniki,
    - b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika wynika z odrębnych przepisów;
  - 2) w przypadku chłodzonych tuszek drobiowych, elementów tuszek drobiowych oraz podrobów drobiowych:
    - a) termin przydatności do spożycia,
    - b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup,
    - c) stan termiczny, w którym są oferowane,
    - d) zalecaną temperaturę przechowywania,
    - e) weterynaryjny numer identyfikacyjny rzeźni lub zakładu rozbioru mięsa,
    - f) kraj pochodzenia — w przypadku mięsa drobiowego sprowadzanego z zagranicy;
  - 3) w przypadku świeżych warzyw, w tym ziemniaków i owoców:
    - a) kraj pochodzenia,
    - b) klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup;
  - 4) w przypadku środków spożywczych innych niż wymienione w pkt 1—3, klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup, albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika wynika z odrębnych przepisów.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Jeżeli rozbiór i oddzielanie mięsa drobiowego od kości odbywa się w miejscu sprzedaży na życzenie i w obecności kupującego, przepisów ust. 1 pkt 2 lit. b—e nie stosuje się.”;
- 11) w § 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W oznakowaniu mleka i przetworów mlecznych w opakowaniach jednostkowych, z wyjąt-

kiem mleka i przetworów mlecznych, dla których została podana wartość odżywcza, podaje się dodatkowo informację o zawartości tłuszczu wyrażonej w procentach masy lub objętości.”;

12) § 22 otrzymuje brzmienie:

- „§ 22. 1. W oznakowaniu cukru ekstra białego (cukru rafinowanego) w miejsce nazwy „cukier biały ekstra” albo „cukier rafinowany” można stosować nazwę „cukier biały”.
2. W oznakowaniu cukru przemysłowego, cukru (cukru białego), cukru ekstra białego (cukru rafinowanego), płynnego cukru (roztworu cukru), płynnego cukru inwertowanego (roztworu cukru inwertowanego), syropu cukru inwertowanego, syropu glukozowego, syropu glukozowego w proszku, jednowodnej glukozy (jednowodnej dekstrozy), bezwodnej glukozy (bezwodnej dekstrozy), fruktozy zawierających te środki spożywcze w ilości poniżej 20 g, nie wymaga się podawania wartości netto w opakowaniu.
3. Nazwy produktów i półproduktów przemysłu cukrowniczego, o których mowa w ust. 2, mogą być używane w nazwach innych środków spożywczych.
4. W oznakowaniu płynnego cukru (roztworu cukru), płynnego cukru inwertowanego (roztworu cukru inwertowanego) oraz syropu cukru inwertowanego podaje się informację o zawartości suchej masy oraz o zawartości cukru inwertowanego.
5. W oznakowaniu syropu cukru inwertowanego, w którym występuje krystalizacja, podaje się dodatkowo informację „skryształizowany”.
6. W oznakowaniu syropu glukozowego oraz syropu glukozowego w proszku, zawierającego fruktozę w ilości większej niż 5 % suchej masy, nazwę środka spożywczego podaje się odpowiednio przy użyciu określenia „syrop glukozowo-fruktozowy” albo „syrop fruktozowo-glukozowy” oraz „syrop glukozowo-fruktozowy w proszku” albo „syrop fruktozowo-glukozowy w proszku”, zależnie od przewagi glukozy albo fruktozy w syropie.”;

13) po § 23 dodaje się § 23a—23f w brzmieniu:

- „§ 23a. 1. Nazwa „wino owocowe” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. Nr 34, poz. 292), zwanej dalej „ustawą winiarską”.

2. Nazwa „wino owocowe aromatyzowane” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b ustawy winiarskiej.
3. Nazwa „Polskie Wino/Polish Wine” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. c ustawy winiarskiej.
4. Nazwa „Polskie Wino aromatyzowane/Polish Wine aromatized” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. d ustawy winiarskiej.
5. W oznakowaniu wyrobów, o których mowa w ust. 1, określenie „owocowe” może być zastąpione nazwą użytego owocu, jeżeli taki wyrób otrzymano z nastawu jednorodnego albo udział soku z tego owocu w nastawie mieszanym wynosił co najmniej 75 % ogółu użytego soku.
6. Nazwy wyrobów, o których mowa w ust. 1—5, uzupełnia się na końcu o jedno z następujących określeń:
- 1) „musujące” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;
- 2) „półmusujące” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;
- 3) „musujące gazowane” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;
- 4) „półmusujące gazowane” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju.

- § 23b. 1. Nazwa „fermentowany napój winopochodny owocowy” albo „fermentowany napój winopochodny miodowy” albo

„fermentowany napój wionopochodny aromatyzowany” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. e ustawy winiarskiej.

2. Nazwa „fermentowany napój winopodobny owocowy” albo „fermentowany napój winopodobny aromatyzowany”, albo „fermentowany napój winopodobny miodowy” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. f ustawy winiarskiej.

3. Nazwa „fermentowany napój niskoalkoholowy” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowanego napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. h ustawy winiarskiej.

4. W oznakowaniu, o którym mowa w ust. 3, dopuszcza się zastąpienie nazwy „fermentowany napój niskoalkoholowy” nazwą „cydr”, jeżeli wyrób taki został uzyskany poprzez fermentację moszczu jabłkowego, soku jabłkowego lub zagęszczonego soku jabłkowego.

5. Nazwy, o których mowa w ust. 1—4, uzupełnia się na końcu jednym z następujących określeń:

1) „musujący gazowany” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

2) „musujący” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem nie mniejszym niż 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

3) „półmusujący” — w przypadku napoju zawierającego naturalny dwutlenek węgla pochodzący z fermentacji alkoholowej znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju;

4) „półmusujący gazowany” — w przypadku napoju zawierającego dodany dwutlenek węgla znajdujący się pod ciśnieniem od 1 do 2,5 bara, mierzonym w temperaturze 20 °C, który po otwarciu butelki uchodzi i powoduje perlenie napoju.

§ 23c. 1. Nazwa „miód pitny” może być użyta wyłącznie do oznakowania fermentowane-

go napoju winiarskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. g ustawy winiarskiej.

2. Nazwę, o której mowa w ust. 1, uzupełnia się na końcu jednym z następujących określeń:

1) „owocowy” — w przypadku miodu pitnego uzyskanego w procesie fermentacji alkoholowej brzezki miodowej, w której co najmniej 30 % wody zastąpiono sokiem owocowym;

2) „gronowy” — w przypadku miodu pitnego uzyskanego w procesie fermentacji alkoholowej brzezki miodowej, w której co najmniej 30 % wody zastąpiono sokiem winogronowym.

3. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera określenie:

1) „czwórniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 3 objętości wody albo wody z sokiem;

2) „trójniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 2 objętości wody albo wody z sokiem;

3) „dwójniak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 1 objętość wody albo wody z sokiem;

4) „półtorak” — w przypadku wyrobu gotowego o proporcji: 1 objętość miodu na 0,5 objętości wody albo wody z sokiem.

§ 23d. 1. Nazw winorośli, nazw aromatyzowanych napojów winiarskich lub nazw wyrobów winiarskich gronowych nie stosuje się w żadnej formie w oznakowaniu fermentowanego napoju winiarskiego.

2. Oznakowanie napoju winopodobnego, napoju wionopochodnego, napoju niskoalkoholowego, lub aromatyzowanego napoju wionopochodnego gronowego, aromatyzowanego koktajlu winopodobnego gronowego nie może zawierać żadnych określeń sugerujących w jakikolwiek sposób, że napój ten jest winem owocowym, miodem pitnym lub winem gronowym.

3. Oznakowanie wyrobu winiarskiego nie może zawierać określeń: „w rodzaju”, „w typie”, „w stylu”, „imitacja”, „podobny do” lub innych tego typu określeń lub oznaczeń.

4. Dodatkowe określenia uzupełniające wyraz „wino”, o których mowa w § 23a, są zawsze umieszczone obok siebie, w jednej linii, oraz są napisane identyczną czcionką o takiej samej wielkości i takim samym kolorem liter.

- § 23e. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a oraz c ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru uzupełnia się dodatkowo określeniem:
- 1) „wytrawne” — w przypadku napojów zawierających do 10 g cukru/litr;
  - 2) „półwytrawne” — w przypadku napojów zawierających od 10 do 30 g cukru/litr;
  - 3) „półsłodkie” — w przypadku napojów zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
  - 4) „słodkie” — w przypadku napojów zawierających od 60 do 150 g cukru/litr;
  - 5) „bardzo słodkie” — w przypadku napojów zawierających powyżej 150 g cukru/litr.
- § 23f. 1. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. b, d, e oraz f ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru może być uzupełnione dodatkowo określeniem:
- 1) „wytrawne” — w przypadku win zawierających do 15 g cukru/litr;
  - 2) „półwytrawne” — w przypadku win zawierających od 15 do 30 g cukru/litr;
  - 3) „półsłodkie” — w przypadku win zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
  - 4) „słodkie” — w przypadku win zawierających od 60 do 150 g cukru/litr;
  - 5) „bardzo słodkie” — w przypadku win zawierających powyżej 150 g cukru/litr.
2. Oznakowanie fermentowanych napojów winiarskich, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. h ustawy winiarskiej, ze względu na zawartość cukru może być uzupełnione dodatkowo określeniem:
- 1) „wytrawny” — w przypadku napojów zawierających do 15 g cukru/litr;
  - 2) „półwytrawny” — w przypadku napojów zawierających od 15 do 30 g cukru/litr;
  - 3) „półsłodki” — w przypadku napojów zawierających od 30 do 60 g cukru/litr;
  - 4) „słodki” — w przypadku napojów zawierających od 60 do 150 g cukru/litr.”;
- 14) w § 25:
- a) ust. 2—4 otrzymują brzmienie:
- „2. Oznakowanie czekolady sproszkowanej (czekolady w proszku), czekolady do picia (słodzonego kakao, słodzonego kakao w proszku), czekolady, czekolady mlecznej, czekolady mlecznej familijnej, czekolady a la taza oraz czekolady familiar a la taza uzupełnia się określeniem „masa kakaowa minimum ...%”, podając zawartość całkowitej suchej masy kakaowej.
3. W oznakowaniu kakao niskotłuszczowego (kakao niskotłuszczowego w proszku) oraz czekolady do picia (słodzonego kakao, słodzonego kakao w proszku) podaje się zawartość tłuszczu kakaowego oraz w przypadku obniżenia zawartości tego tłuszczu informację „obniżona zawartość tłuszczu”.
4. Oznakowanie wyrobów czekoladowych określonych w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej wyrobów kakaowych i czekoladowych, w których użyto jako składnika czekolady tłuszczu roślinnego innego niż tłuszcz kakaowy, uzupełnia się określeniem „oprócz tłuszczu kakaowego zawiera tłuszcze roślinne”.
- b) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) zawartość całkowitej suchej masy kakaowej wynosi nie mniej niż 30%, a zawartość suchej masy mlecznej pochodzącej z częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka pełnego, półtłustego lub odtłuszczonego lub śmietanki, śmietanki całkowicie lub częściowo odwodnionej, masła lub tłuszczu mlecznego wynosi nie mniej niż 18 %, w tym nie mniej niż 4,5 % tłuszczu mlecznego — w przypadku czekolady mlecznej;”;
- 15) w § 27 w ust. 6 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
- „9) „z zagęszczonego soku jabłkowego o wysokiej naturalnej kwasowości” — dla soku i nektaru jabłkowego zawierających zagęszczony naturalny sok jabłkowy, którego kwasowość ogólna przy ekstrakcie refraktometrycznym 65 % jest nie niższa niż 2,5 % w przeliczeniu na kwas jabłkowy.”;
- 16) uchyla się § 29 i 30;
- 17) po § 31 dodaje się § 31a w brzmieniu:
- „§ 31a. 1. Nazwa „miód” może być użyta wyłącznie do oznakowania środka spożywczego, który jest naturalnym słodkim produktem wytwarzanym przez pszczoły *Apis mellifera* przez łączenie z własnymi specyficznymi substancjami nektaru roślin lub wydalin owadów ssących soki żywych części roślin, składowanym, odparowywanym i pozostawionym do dojrzewania w plastrach.
2. W oznakowaniu miodu w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych podaje się dodatkowo:
- 1) pełną nazwę rodzaju i odmiany miodu zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej miodu,
  - 2) wyrazy „miód wyłącznie do dalszego przerobu”, w przypadku miodu piekarniczego (przemysłowego), które umieszcza się obok nazwy;

3) kraj pochodzenia albo w przypadku, gdy miód pochodzi z więcej niż jednego kraju — informację:

- a) „mieszanka miodów pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej” albo
- b) „mieszanka miodów niepochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej”, albo
- c) „mieszanka miodów pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej i spoza Unii Europejskiej”.

3. Pełna nazwa rodzaju i odmiany miodu może być zastąpiona wyrazem „miód”.

4. Przepis ust. 3 nie dotyczy miodu przefiltrowanego, miodu sekcyjnego, miodu z plastrami i miodu piekarniczego (przemysłowego).

5. Z wyjątkiem miodu piekarniczego (przemysłowego) i miodu przefiltrowanego, oznakowanie miodu w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych może dodatkowo zawierać informacje o:

- 1) pochodzeniu z określonej rośliny — w przypadku gdy miód pochodzi z tego źródła oraz ma odpowiadające mu właściwości organoleptyczne i fizykochemiczne;
- 2) pochodzeniu z określonego regionu lub terytorium — w przypadku gdy miód pochodzi z tego miejsca;
- 3) specyficznych właściwościach jakościowych miodu.

6. W przypadku wykorzystania miodu piekarniczego (przemysłowego) jako składnika środka spożywczego w nazwie tego środka może być użyta nazwa „miód”, z tym że w wykazie składników tego środka używa się nazwy „miód przemysłowy” albo „miód piekarniczy”.

18) § 32 otrzymuje brzmienie:

„§ 32. Środki spożywcze i dozwolone substancje dodatkowe w opakowaniach jednostkowych oznakowane zgodnie z dotychczasowymi przepisami mogą być wprowadzane do obrotu w tych opakowaniach, wyłącznie na rynek krajowy lub wywożone do państw niebędących członkami Unii Europejskiej, do czasu wyczerpania zapasów, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2005 r.”;

19) w § 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis § 8 ust. 2 stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z tym że środki spożywcze, których dotyczą te przepisy, wyprodu-

owane przed tym dniem mogą znajdować się w obrocie wyłącznie na rynku krajowym do czasu wyczerpania zapasów.”,

b) uchyla się ust. 3;

20) w załączniku nr 1 do rozporządzenia lp. 12 otrzymuje brzmienie:

12	Bezwodna glukoza (bezwodna dekstroza) albo jednowodna glukoza (jednowodna dekstroza)	„Glukoza”
----	--	-----------

21) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zawartość ilościową składnika oblicza się, z zastrzeżeniem ust. 2, dzieląc jego masę przez masę ogólną wszystkich składników środka spożywczego, pomniejszoną o masę:

- 1) wody dodanej jako składnik,
- 2) składników lotnych

— które ubyły w trakcie procesu produkcyjnego, według następującego wzoru :

$$\% \text{ składnika} = \frac{m_s}{m_o} \times 100 \%$$

gdzie :

m_s — masa składnika [kg]

m_o — masa składników ogółem [kg].”,

b) uchyla się ust. 3;

22) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w ust. 2 uchyla się pkt 4 i 5.

§ 2. 1. Miód oznakowany przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zgodnie z Polską Normą PN-88/A-77626 może być wprowadzany do obrotu do czasu wyczerpania zapasów, z tym że nie dłużej niż do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

2. Środki spożywcze oraz dozwolone substancje dodatkowe w opakowaniach jednostkowych oznakowanych zgodnie z dotychczasowymi przepisami rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą być wprowadzane do obrotu w tych opakowaniach wyłącznie na rynek krajowy do czasu wyczerpania zapasów opakowań, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2005 r.

§ 3. 1. Środki spożywcze, w których jako aromaty zostały użyte chinina i kofeina, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 6 ust. 6—8 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów.

2. Środki spożywcze, których składnikiem jest mięso ssaków lub ptaków, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 lipca 2003 r., niespełniających wymagań określonych w § 8 ust. 2—6 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli speł-

niają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁵⁾.

3. Produkty i półprodukty przemysłu cukrowniczego, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 22 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁶⁾.

4. Wyroby kakaowe i czekoladowe w opakowaniach oznakowanych przed dniem 3 sierpnia 2002 r., niespełniających wymagań określonych w § 25 ust. 1 i 5 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, oraz § 25 ust. 2—4 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁷⁾.

5. Owocowe dżemy, galaretki, marmolady z owoców cytrusowych oraz słodzony przecier z kasztanów, w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 26 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, mogą pozosta-

wać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁸⁾.

6. Soki i nektary owocowe w opakowaniach oznakowanych przed dniem 12 lipca 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 27 ust. 1—5 i ust. 6 pkt 1—8 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, oraz § 27 ust. 6 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej⁹⁾.

7. Miód w opakowaniach oznakowanych przed dniem 1 sierpnia 2004 r., niespełniających wymagań określonych w § 31a rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym przepisami niniejszego rozporządzenia, może pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania ich zapasów, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej¹⁰⁾.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 lit. d, pkt 13 i pkt 22 oraz § 3 ust. 2—7, które wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

⁵⁾ Art. 6 dyrektywy 2000/13/WE z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L109 z 06.05.2000).

⁶⁾ Art. 9 dyrektywy 73/437/EWG z dnia 11 grudnia 1973 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 356 z 27.12.1973, z późn. zm.).

⁷⁾ Art. 3 i 7 dyrektywy 73/241/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 228 z 16.08.1973, z późn. zm.).

⁸⁾ Art. 7 dyrektywy 79/693/EWG z dnia 24 lipca 1979 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz purée z kasztanów (Dz. Urz. WE L 205 z 13.08.1979, z późn. zm.).

⁹⁾ Art. 10 dyrektywy 93/77/EWG z dnia 21 września 1993 r. dotyczącej soków owocowych i niektórych podobnych produktów (Dz. Urz. WE L 244 z 30.09.1993, z późn. zm.).

¹⁰⁾ Art. 7 dyrektywy 74/409/EWG z dnia 22 lipca 1974 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do miodu (Dz. Urz. WE L 221 z 12.08.1974, z późn. zm.).

564

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 26 marca 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać wojewódzkie plany zdrowotne, oraz zakresu danych niezbędnych do przygotowania takiego planu

Na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 660, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 190, poz. 1864, Nr 202, poz. 1956, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 5, poz. 37 i Nr 19, poz. 177.